კანონთა და მთავრობის განკარგულებათა
კრებული

იუსტიციის სამინისტროს საკოდიფიკაციო განყოფილების გამოცემა.

1919 წ. თებერვლის 28 **№ 4** **პირველი ნაწილი**

შინაარსი:

კან. 22. ომიანობის გამო ჯარში გაწვეულ მუშათა და მოსამსახურეთათვის ადგილებისა და ჯამაგირების შენახვისა.

23. დროებითი დებულება მთავრობის მიერ დანიშნულ საგანგებო რევიზიისა.

24. დროებითი კანონი მომრიგებელ სასამართლო დაწესებულებათა ქვემდებარეობის გაფართოებისა.

25. მიწათ-მოქმედების სამინისტროს განკარგულებაში ორი მილიონი მანეთის გადადებისა აგრარულ რეფორმის გასატარებლად.

26. მიწათ-მოქმედების სამინისტროს განკარგულებაში სამოცდაერთი ათას ხუთასი მანეთის გადაცემისა.

27. ამიერ-კავკასიის ბონების გამოცემის განგრძობისა და საქართველოს ხაზინის ბონების გამოცემისა.

28. გადმოსახლებულების მიერ დატოვებულ სახაზინო მიწების სახელმწიფოს ფონდში გადასვლისა.

29. საპყრობილეთა შესანახად გაწეული ხარჯის დასაფარავად 1.310,709 მან. 89 კაპ. გადადებისა.

30. ტფილისის სასამართლო პალატასთან უდიდეს საქმეთა გამომძიებლის თანამდებობის დაარსებისა.

31. საბიუჯეტო წლისა, ხარჯთ-აღრიცხვის შედგენისა და შეღავათიან ვადების გაუქმებისა.

32. მთავრობისთვის საგასავლო თვიური კრედიტების გახსნისა.

33. რკინის გზების მუშების და მოსამსახურეების ძირითად ჯამაგირების გადიდებისა.

34. რესპუბლიკის რკინის გზებზე და კახეთის რკინის გზაზე საბარგო და საქონლის ტარიფის გადიდებისა.

35. რესპუბლიკის დროებით საგანგებო სასამართლოს ქვემდებარეობის გაფართოებისა.

22. კ ა ნ ო ნ ი

ომიანობის გამო ჯარში გაწვეულ მუშათა და მოსამსახურეთათვის ადგილებისა და ჯამაგირების შენახვისა.

1. მუშებს და მოსამსახურეთ, რომელნიც გაწვეულ იქნებიან ომიანობის გამო სამხედრო სამსახურში მობილიზაციით, ან მოხალისეებად წავლენ, შეენახებათ თავიანთი ადგილები იმ სახელმწიფო, საზოგადოებრივ და კერძო დაწესებულებებში და წარმოებაში, სადაც ჯარში გაწვევისას მსახურებდენ.

2. ჯარში გაწვეული მუშა და მოსამსახურე ჯარში სამსახურის დროს მიიღებს თავიანთ დამქირავებელისაგან იმ ჯამაგირის ნახევარს, რომელიც ჰქონდა დანიშნული ჯარში გაწვევისას.

შ ე ნ ი შ ვ ნ ა. უკეთუ შრომის ხელშეკრულობით ან განსაკუთრებული პირობით გათვალისწინებულია, ამ მუხლში აღნიშნულ ჯარისკაცებს უფლება აქვთ მოსთხოვონ დამქირავებლებს ნახევარზედ მეტი ჯამაგირიც.

3. ამ კანონის პირველ მუხლში აღნიშნული ჯამაგირის ნახევარი არ მიეცემათ იმ მუშებსა და მოსამსახურეებს, რომლებიც მოხალისეებად შევლენ ჯარში.

შ ე ნ ი შ ვ ნ ა. მოხალისე ჯარისკაცს უფლება აქვს მოსთხოვოს თავის დამქირავებელს მთელი ჯამაგირი ან მისი ნაწილი მხოლოდ იმ შემთხვევაში, უკეთუ ეს გათვალისწინებულია შრომის ხელშეკრულობით ან საგანგებო პირობით.

4. ჯარში გაწვეულთა ადგილას ახალი მუშები და მოსამსახურეები მიიღებიან დროებით, სანამ მათი წინამოადგილეები ჯარში სამსახურიდან დაბრუნდებოდენ. ამ შემთხვევაში დროებით დაქირავებულთათვის სალიკვიდაციო ფულის მიცემა სავალდებულო არ არის.

5. ჯარში გაწვეულ მუშებსა და მოსამსახურეებს, აგრეთვე მოხალისეებად შესულთ სამხედრო სამსახურიდან დაბრუნებისას დამქირავებლები ძველ ადგილას ჩააყენებენ წინანდელი ჯამაგირით და ყველა იმ მომატებით, რომელიც მიიღეს ადგილზედ დარჩენილებმა.

6. ჯარში გაწვეული მუშები და მოსამსახურეები ვალდებული არიან დაუბრუნდენ თავის ძველ ადგილებს ორი კვირის განმავლობაში დღიდან სამხედრო სამსახურიდან განთავისუფლებისა. უკეთუ ამ ხნის განმავლობაში არ გამოცხადდებიან, დამქირავებელთ უფლება აქვთ უარი უთხრან მათ უკან მიღებაზე.

შ ე ნ ი შ ვ ნ ა. იმ შემთხვევაში, როდესაც ჯარიდან განთავისუფლებული გადააცილებს ამ მუხლში აღნიშნულ ვადას ავადმყოფობის ან ტყვეთ ყოფნის გამო, დამქირავებელი ვალდებულია მისცეს მას ადგილი.

7. უკეთუ დაიხურა ის დაწესებულება ან წარმოება, რომელშიაც

მსახურებდენ ჯარში გაწვეული მუშები ან მოსამსახურეები, ან უკანასკნელთ უარს ეტყვიან სამსახურზე შტატების შემცირების მიზეზით, დამქირავებელი ვალდებულია გაუსწოროს მათ ანგარიში იმ ნორმით, რა ნორმითაც გაისტუმრებენ სხვა მუშებსა და მოსამსახურეებს.

შენიშვნა 1. სამხედრო სამსახურში გატარებული დრო სალიკვიდაციო ჯილდოს გამოანგარიშების დროს არ მიიღება მხედველობაში.

შენიშვნა 2. წარმოებასა და დაწესებულებაში შტატის შემცირების გამო ჯარში გაწვეულ მუშათა და მოსამსახურეთა შტატს გარეშე დატოვება აღკრძალულია ჯარისკაცის სამსახურიდან დაბრუნებამდე.

8. თუ სამხედრო სამსახურში ყოფნის დროს დაკარგა მუშამ ან მოსამსახურემ შრომის უნარი, ან მოკვდა, დამქირავებელი ვალდებულია მისცეს მას ან მის ოჯახს ჯილდო იმ სალიკვიდაციო ნორმით, რა ნორმაც ძალაში იქნება დაშავებულ ან გარდაცვალებულ სამხედრო მოსამსახურის სიიდან ამორიცხვის დროს.

9. დამქირავებელი ვალდებულია აცნობოს სათანადო სამხედრო უფროსს, რამდენი მუშა და მოსამსახურე იღებს ამ კანონით ჯამაგირს და რამდენს.

10. ვინც ამ კანონს დაარღვევს, დასჯილ იქნება ჯარიმით სამი ათას მანეთამდე, ან საპყრობილეში ჩასმით ერთიდან ექვს თვემდე.

11. ეს კანონი შედის ძალაში 1918 წ. დეკემბრის ცხრიდან.

1919 წ. იანვრის 30.

დედანს სდებს აწერენ:

საქართველოს პარლამენტის თავმჯდომარის ამხანაგი **ე. თაყაიშვილი.**

საქართველოს რესპუბლიკის მთავრობის თავმჯდომარე **ნ. ჟორდანია.**

---

23. დროებითი დებულება

მთავრობის მიერ დანიშნულ საგანგებო რევიზიისა.

1. მიენიჭოს უფლება მთავრობას და მის თავმჯდომარეს დანიშნონ, როცა ამას საჭიროდ დაინახავენ, მმართველობის სხვა-და-სხვა დარგის, ადგილების და თანამდებობის პირთა მოქმედების საგანგებო რევიზია ერთის ან რამდენიმე პირისაგან.

2. ამ დებულების თანახმად რევიზორად დანიშნულ პირს ან სარევიზიო კომისიის თავმჯდომარეს უფლება აქვს:

ა) მოითხოვოს ყოველი სახელმწიფო და თვითმმართველობის დაწესებულების და თანამდებობის პირისგან საჭირო ცნობების, საბუთების და სხვა საქმის მიწოდება;

ბ) მოითხოვოს ასეთივე ცნობები, საბუთები და საქმეები ყოველ საკრედიტო, სავაჭრო და სამრეწველო დაწესებულებისაგან;

გ) განიხილოს პირადად ან სარევიზიო კომისიის წევრის, გინდ სპეციალურად მის განკარგულებაში მყოფ მოხელის საშუალებით ა. და ბ. პუნქტებში აღნიშნულ დაწესებულებათა საქმის წარმოება;

დ) დაიბაროს პირადი ახსნა-განმარტების ან ჩვენების მისაცემად როგორც ყოველ უწყების თანამდებობის მოხელე, აგრეთვე კერძო პირი სისხლის სამართლის წესდების მე-438 მუხ. ძალით;

ე) მოითხოვოს ყველა უწყების დაწესებულებათა და თანამდებობის პირთაგან საჭირო დახმარება თავის განკარგულებათა სისრულეში მოსაყვანად;

ვ) დაავალოს სათანადო უფროსს ან სარევიზიო კომისიის წევრს გამოკითხვის მოხდენა და ცნობების შეგროვება ეჭვ-მიტანილ თანამდებობის თუ კერძო პირის შესახებ;

ზ) პირადად ან სარევიზიო კომისიის წევრის, ან მის განკარგულებაში მყოფ მოხელის საშუალებით აწარმოოს სამოქალაქო, სამხედრო თანამდებობის თუ კერძო პირთა შესახებ საგამომძიებლო მოქმედება, რომელიც აღნიშნულია სისხლის სამართლის წარმოების წესდების მე-357 368, 369, 370, 442 და 1089^4 მუხლებში და სამხედრო სასამართლოს 425—438 და 489 მუხლებში;

ჱ) თავის პირადი უფლებით დაიჭიროს, სისხლის სამართლის წესით პასუხისგებაში მისცეს, სამსახურიდან დროებით გადააყენოს, ან სრულიად დაითხოვოს, ან სამართალში მისცეს ყოველი თანამდებობის პირი განურჩევლად უწყებისა;

თ) დაავალოს სათანადო შემთხვევაში სასამართლო და სამხედრო გამომძიებელს კუთვნილებისამებრ, ან სარევიზიო კომისიის წევრს წინასწარი გამოძიების, ან ცალკე საგამომძიებლო მოქმედების წარმოება.

3. ეს კანონი ვრცელდება იმ სარევიზიო კომისიებზედაც, რომლებიც უკვე დანიშნულია მთავრობის ან მის თავმჯდომარის მიერ, და იმ დანაშაულობაზე, რომელიც ჩადენილია 1918 წლის მაისის 26-ს შემდეგ.

4. ეს კანონი შედის ძალაში დღიდან მიღებისა პარლამენტის მიერ.

1919 წ. იანვრის 30.

დედანს ხელს აწერენ:

საქართველოს პარლამენტის თავმჯდომარის ამხანაგი **ე. თაყაიშვილი.**

საქართველოს რესპუბლიკის მთავრობის თავმჯდომარე **ნ. ჟორდანია.**

24. დროებითი კანონი

მომრიგებელ სასამართლო დაწესებულებათა ქვემდებარეობის გაფართოებისა.

I. აწინდელ კანონდებულებათა შესაცვლელადა და შესავსებად, მუხლები სასჯელთა წესდებისა მე-169, მე-3 ბ. 171, 173, 177 და მე-2 ბ. 181; სასჯელთა დებულებისა მე-1655, მე-3 ბ. 1663, 1666, 1-ლი ნაწ. 1681 და აგრეთვე 354 მუხ. მე-3 და 4 ნაწილი; სისხლის სამართლის საქმეთა წარმოების წესდების მე-33 მუხ. (ადგილობრივ სასამართლოში ცვლილებათა შემოღების 1912 წ. ივნისის 15-ს კანონით) და სამოქალაქო საქმეთა წარმოების წესდების მე-186 მუხ. უკანასკნელი ნაწილი და მე-1462 და 1466[2] მუხ. (1914 წ. გამოც.) დაიწეროს ამ გვარად:

სასჯელთა წესდების მუხლები:

169. ისეთის საგნის ქურდობისათვის, რომლის ღირებულება ორი ათას მან. არ აღემატება, დამნაშავეს მიესჯება საპატიმროში დამწყვდევა სამიდან ექვს თვემდე.

171, ბ. 3. თუ ნაბარავის ღირებულება ხუთს მან. არ აღემატება.

173. საქონლისა ანუ სხვა ნივთის ყიდვა-გაყიდვის ან გაცვლა-გამოცვლის დროს ზომაში და წონაში დაკლებისათვის, აგრეთვე სხვა გვარი მოტყუებისათვის საქონლის რაოდენობასა და ღირსებაში, ან ფულის ანგარიშისა და დახურდავების დროს, თუ მონაპარავის ღირებულება ორი ათას მან. არ აღემატება, დამნაშავეს მიესჯება საპატიმროში დამწყვდევა ერთიდან სამს თვემდე.

177. სხვისი მოძრავი ქონების მითვისებისა და გაფლანგვისათვის, უკეთუ ეს ქონება მიბარებული ჰქონდა შესანახად, გადასატანად, ან გადასაზიდავად, ან განსაზღვრული საქმისათვის მოსახმარებლად და უკეთუ ღირებულება მითვისებულისა ან გაფლანგულისა ორი ათას მანეთს არ აღემატება, დამნაშავეს მიესჯება საპატიმროში დამწყვდევა სამის თვიდან ერთ წლამდე.

დანარჩენი ნაწილი ამ მუხლისა ძალაში დარჩება.

181, ბ. 2. როდესაც ეს დანაშაული ჩადენილია მესამედ, ან ნაბარავის ღირებულება აღემატება ორი ათას მან., თუნდაც დანაშაული მხოლოდ პირველად ან მეორედ იყოს ჩადენილი.

დანარჩენი ნაწილი ამ მუხლისა, პირველ პუნქტის გარდა, ძალაში დარჩება.

სასჯელთა დებულების მუხლები:

1655 (1912 წ. გაგრძ.). როდესაც ქურდობის ჩამდენი უფრო სასტიკად არ არის დასასჯელი მე-1645, 1646, 1647, 1649, 1650, 1651,

1652, 1653, 1654, 1654[1] და 1654[2] მუხ. ძალით, მაშინ სასჯელი უნდა მიესაჯოს შემდეგი საფუძველით:

მესამედ ჩადენილ ქურდობისათვის ისეთის ნივთისა, რომლის ღირებულება ორი ათას მ. არ აღემატება, დამნაშავეს უნდა მიესაჯოს: ყოველისავე განსაკუთრებულ, პირადად და მდგომარეობით მინიჭებულ, უფლებისა და უპირატესობის ჩამორთმევა და ტუსაღთა გამასწორებელ ნაწილში გადაცემა ამა დებულების მე-31 მუხ. მეოთხე ხარისხით.

მეოთხედ ჩადენილ ისეთის ნივთის ქურდობისათვის, რომლის ღირებულება ორი ათას მან. არ აღემატება, დამნაშავეს მიესჯება: ტუსაღთა გამასწორებელ ნაწილში გადაცემა ამა დებულების მე-31 მუხ. პირველის ხარისხით.

ისეთის ნივთის ქურდობისათვის, რომლის ღირებულება ორი ათას მან. აღემატება, დამნაშავეს მიესჯება: პირველად—ყოვლისავე განსაკუთრებულ, პირადად და მდგომარეობით მინიჭებულ, უფლებისა და უპირატესობის ჩამორთმევა და ტუსაღთა გამასწორებელ ნაწილში გადაცემა ამა დებულების მე-31 მუხ. (1912 წ. გაგრძ.) მეოთხე ხარისხით, ხოლო მეორედ—ტუსაღთა გამასწორებელს ნაწილში გადაცემა ამა დებულების მე-31 მუხ. (1912 წ. გაგრძ.) პირველის ხარისხით.

1663, ბ. 3. თუ ნაპარავის ღირებულება ხუთ მან. არ აღემატება.

1666 (1912 წ. გაგრძ.). მოტყუებისა და სხვა ამ გვარ დანაშაულისათვის, რომელიც აღნიშნულია სასჯელთა წესდების მე-173—176 მუხ., თუ ნაპარავის ღირებულება ორი ათას მან. აღემატება, დამნაშავეს მიესჯება:

პირველად—ყოველისავე განსაკუთრებულ, პირადად და მდგომარეობით მინიჭებულ, უფლებისა და უპირატესობის ჩამორთმევა და ტუსაღთა გამასწორებელ ნაწილში გადაცემა ამა დებულების მე-31 მუხ. მეხუთე ხარისხით.

მეორედ—ტუსაღთა გამასწორებელ ნაწილში გადაცემა მე-31 მუხ. მეოთხე ხარისხით და

მესამედ—ტუსაღთა გამასწორებელ ნაწილში გადაცემა ამა დებულების მე-31 მუხ. პირველის ხარისხით.

1681, ნაწ. 1-ლი. სხვისი მოძრავი ქონების მითვისებისა და გაფლანგვისათვის, რაიცა გათვალისწინებულია სასჯელთა წესდების მე-177 მუხლში, უკეთუ ამ ქონების ღირებულება ორი ათას მანეთს აღემატება, დამნაშავეს მიესჯება:

სასჯელი, რომელიც დადგენილია მოტყუებისა და დატყუებისათვის, უკეთუ ამ გზით მითვისებულის ღირებულება აღემატება ორი ათას მან.

დანარჩენი ნაწილი ამ მუხლისა ძალაში დარჩება.

354, მე-3 და 4 ნაწ. იმას, ვინც თავისის ნებით არ დაუბრუ-

ნებს მის მიერ წაღებულს, მითვისებულსა და გაფლანგულს მისი ბოროტ-მოქმედების გამოაშკარავების შემდეგაც-კი, მიესჯება:

თუ ღირებულება მითვისებულისა და გაფლანგულისა ორი ათას მან. არ აღემატება, საპატიმროში დამწყვდევა ამა დებულების მე-38 მუხ. პირველი ხარისხით.

ხოლო როცა წაღებულისა, მითვისებულისა ანუ გაფლანგულის ღირებულება ორი ათას მან. აღემატება,—ყოველ განსაკუთრებულ, პირადად და მდგომარეობით მინიჭებულ, უფლებისა და უპირატესობის ჩამორთმევა და ტუსაღთა გამასწორებელ ნაწილში გადაცემა ამა დებულების მე-31 მუხ. პირველ, მეორე, მესამე და მეოთხე ხარისხით.

დანარჩენი ნაწილი ამ მუხლისა ძალაში დარჩება.

სისხლის სამართლის საქმეთა წარ. წესდ. მუხლი:

33. მომრიგებელ მოსამართლეს ექვემდებარება დანაშაულობანი და მცირე დანაშაულობანი, რომელთათვის კანონით დადებული არ არის მდგომარეობის უფლების აყრა ანუ შეზღუდვა.

შ ე ნ ი შ ვ ნ ა. სისხლის საქმესთან შეერთებული სამოქალაქო საჩივარი ვნებისა და ზარალის ანაზღაურებისათვის, როდესაც საჩივრის ფასი აღემატება ოთხი ათას მან., არ ექვემდებარება მომრიგებელ მოსამართლეს.

სასჯელთა წესდების მე-181 მუხ. პირველი პუნ. და აგრეთვე სასჯელთა დებულების მე-1656, 1667 და 1682 მუხ. და სისხლის სამართლის წარმოების წესდების 33[1], 33[2], 34, 1259 და 1260 მუხ. გაუქმებულია.

სამოქალაქო საქმეთა წარმოების წესდების მუხლები:

186 მუხ. უკანასკნელი ნაწილი. აკრძალულია გადაწყვეტილების გადასინჯვისათვის თხოვნის შეტანა იმ საქმის გამო, რომლის საჩივრის ღირებულება ხუთას მან. არ აღემატება.

1462. მე-29-ა. მუხ. მე-2—4 პუნ. აღნიშნულ სამოქალაქო საჩივართა და თხოვნათა გარდა, მომრიგებელ მოსამართლეს ექვემდებარება სამოქალაქო საჩივარი, რომლის ღირებულება ოთხი ათას მან. არ აღემატება, როგორც აღნიშნული დასახელებულ 29-ა. მუხ. პირველ პუნ., აგრეთვე საჩივარი უძრავი მამულის უფლებათა შესახებ და იმავე 29-ა მუხ. მე-5 პუნ. აღნიშნული თხოვნანი ზემო განსაზღვრული ქვემდებარეობის ფარგლებში.

1466[2]. მე-1466[1] მუხლში აღნიშნული ბაჟი და გადასახადი სახელმწიფო ხაზინის შემოსავლად ჩაითვლება, ხოლო იმ საქმის გამო, რომლის შეფასება სავალდებულო არ არის, სასამართლოს ბაჟი აღრიცხული უნდა იყოს განაჩენის დადგენის დროს არა უმეტეს ოთხმოც მანეთისა.

II. ეს კანონი ძალაში შედის:

ა) სისხლის სამართლის სასჯელთა საქმეებისათვის—გაზ. „საქართველოს რესპუბლიკაში“ გამოქვეყნების დღიდან, ხოლო ამ კანონის გამოქვეყნებამდე აღძრულ სისხლის სამართლის საქმეთა შესახებ იმ შემთხვევაში, როდესაც 1918 წ. იანვრის 1-ის შემდეგ არის დაწყებული და ჯერ არ დამთავრებულა.

ბ) სამოქალაქო საქმეთათვის—სამის დღის შემდეგ გაზეთ „საქართველოს რესპუბლიკაში“ გამოქვეყნებიდან.

III. ყოველი საქმე, რომელიც ამ კანონის ძალით მომრიგებელ მოსამართლეს ექვემდებარება და რომლის წარმოება უკვე დაწყებულია საზოგადო სასამართლოში, დაუყოვნებლივ გადაეცეს ზემოხსენებულ მოსამართლეებს, თუ ამ საქმეებზე არც ერთი სასამართლო სხდომა არ შემდგარა; უკეთუ სხდომა ასეთ საქმეებზე საზოგადო სასამართლოებში უკვე შემდგარია, საქმის განხილვა უნდა დამთავრებულ იქნეს იმ ქვემდებარეობის წესით, რომელიც ამ კანონის გამოცემამდე არსებობდა.

1919 წ. იანვრის 30.

დედანს ხელს აწერენ:

საქართველოს პარლამენტის თავმჯდომარის ამხანაგი **ე. თაყაიშვილი.**

საქართველოს რესპუბლიკის მთავრობის თავმჯდომარე **ნ. ჟორდანია.**

---

25. კანონი

მიწათ-მოქმედების სამინისტროს განკარგულებაში ორი მილიონი მანეთის გადადებისა აგრარულ რეფორმის გასატარებლად.

მიეცეს მიწათ-მოქმედების სამინისტროს სახელმწიფოს ხაზინიდან ორი მილიონი მანეთი (2.000.000 მან.) ავანსად აგრარულ რეფორმის გასატარებლად იმ პირობით, რომ მიწათ-მოქმედების მინისტრი შეიმუშავებს გაწეული ხარჯების სათანადო კანონპროექტს პარლამენტისათვის წარმოსადგენად.

1919 წ. იანვრის 30.

დედანს ხელს აწერენ:

საქართველოს პარლამენტის თავმჯდომარის ამხანაგი **ე. თაყაიშვილი.**

საქართველოს რესპუბლიკის მთავრობის თავმჯდომარე **ნ. ჟორდანია.**

---

26. კანონი

მიწათ-მოქმედების სამინისტროს განკარგულებაში სამოცდაერთი ათას ხუთასი მანეთის გადაცემისა.

1. გადადებულ იქნეს მიწათ-მოქმედების სამინისტროს განკარგულებაში სამოცდაერთი ათას ხუთასი მანეთი (61.500 მან.) საწარმოებლად იმ წინასწარ მუშაობისა, რომელიც საჭიროა რესპუბლიკის საზ-

ღვრებში მინერალურ წყლების სახელმწიფოს განკარგულებაში გადასასვლელად თანახმად ამ კანონთან დართულ დროებითი შტატისა.

2. ეს კანონი ძალაში შედის დღიდან მიღებისა საქართველოს პარლამენტის მიერ.

1919 წ. იანვრის 30.

დედანს ხელს აწერენ:

საქართველოს პარლამენტის თავმჯდომარის ამხანაგი ე. თაყაიშვილი.

საქართველოს რესპუბლიკის მთავრობის თავმჯდომარე ნ. ჟორდანია.

დროებითი შტატი

მინერალურ წყლების წინასწარ გამომკვლევ კომისიისა.

თანამდებობა	ჯამაგირი		დღიური ხარჯისთვის		სულ
	თვიურად	ორ თვეში	თვიურად	ორ თვეში	
კომისიის თავმჯდომარე	600	1200	600	1200	2400
გეოდეზი.	700	1400	600	1200	2600
მიწის-მზომელი	200	400	450	900	1300
სულ ერთ კომისიას. .	—	—	—	—	6300
ხუთ კომისიას . . .	—	—	—	—	31500
გზის ხარჯები, დღიური ჯილდო ექიმებს და წვრილი ხარჯები, ტერმომეტრი, ჭურები და სხვა თითო კომისიას 6000 მან., ხუთ კომისიას.	—	—	—	—	30000
სულ	—	—	—	—	61500

1919 წ. იანვრის 30.

დედანს ხელს აწერენ:

საქართველოს პარლამენტის თავმჯდომარის ამხანაგი ე. თაყაიშვილი.

საქართველოს რესპუბლიკის მთავრობის თავმჯდომარე ნ. ჟორდანია.

27. კანონი

ამიერ-კავკასიის ბონების გამოცემის განგრძობისა და საქართველოს ხაზინის ბონების გამოცემისა.

1. ნება მიეცეს მთავრობას გამოსცეს ამიერ-კავკასიის ბონები საქართველოს რესპუბლიკის საჭიროებისათვის კიდევ ოთხმოცი მილიონი მანეთისა.

შ ე ნ ი შ ვ ნ ა. უფლება მიეცეს მთავრობას პარლამენტის საფინანსო-საბიუჯეტო კომისიასთან შეთანხმებით შემოიყვანოს ემისიაში ადერბეიჯანის, სომხეთის და კავკასიელ მთიელთა კავშირის რესპუბლიკები და შესაფერისად გაადიდოს საემისიო თანხა.

2. ნება მიეცეს მთავრობას სომხეთ-საქართველოს კონფერენციის დადგენილების თანახმად სომხეთის რესპუბლიკისთვის მესამე ემისიიდან კუთვნილი ოთხმოცი მილიონი მანეთი გამოსცეს.

3. ნება მიეცეს მთავრობას, თუ საჭიროდ დაინახავს, პარლამენტის საფინანსო-საბიუჯეტო კომისიასთან შეთანხმებით გამოსცეს საქართველოს ხაზინის ბონები ასი მილიონ მანეთისა.

4. საქართველოს ხაზინის ბონები გამოიცეს დროებით, სანამ შემოღებულ იქნება საქართველოს რესპუბლიკის საკუთარი ფული, რომლის საშუალებით ბონები გამოყიდულ უნდა იქნეს.

5. საქართველოს ხაზინის ბონები უზრუნველყოფილია საქართველოს რესპუბლიკის მთელი ქონებით.

6. საქართველოს რესპუბლიკის საზღვრებში საქართველოს ხაზინის ბონები მიიღებიან თანაბრად რუსეთის ფულის ნიშნების და ამიერ-კავკასიის კომისარიატის ბონებისა.

7. საქართველოს ხაზინის ბონები გამოიცემა ერთის, სამის, ხუთის, ათის, ოცდახუთის, ორმოცდაათის, ასის და ხუთას მანეთის კუპიურებისა.

8. საქართველოს ხაზინის ბონები დამზადებულ უნდა იქნეს ფინანსთა მინისტრის განკარგულებისამებრ და გადაეცემა ტფილისის ხაზინას შესანახად და ხმარებისათვის გამოსაშვებად.

9. საქართველოს ხაზინის ბონი, რომელსაც ერთი მესამედი აკლია, არ შერჩენია ხელის მოწერა, ან ნომერი, უვარგისად ჩაითვლება და არ მიიღება.

10. ეს კანონი ძალაში შედის დღიდან მიღებისა პარლამენტის მიერ.

1919 წ. იანვრის 30.

დედანს ხელს აწერენ:

საქართველოს პარლამენტის თავმჯდომარის ამხანაგი **ე. თაყაიშვილი.**

საქართველოს რესპუბლიკის მთავრობის თავმჯდომარე **ნ. ჟორდანია.**

28. კ ა ნ ო ნ ი

გადმოსახლებულების მიერ დატოვებულ სახაზინო მიწების სახელმწიფოს ფონდში გადასვლისა.

1. სახაზინო მიწები, რომელზედაც რევოლიუციის წინ ცხოვრობდენ გადმოსახლებულები, მაგრამ უკანასკნელებმა რევოლიუციის შემდეგ დასტოვეს და 1919 წ. თებერვლის პირველამდე არ დაბრუნებულან, ჩაითვალოს სახელმწიფო საადგილმამულო ფონდში გადასულად და საერთო წესით გადაეცეს უმიწაწყლო გლეხობას.

2. ეს კანონი ძალაში შედის დღიდან მიღებისა პარლამენტის მიერ.

1919 წ. იანვრის 31.

ადგანს ხელს აწერენ:

საქართველოს პარლამენტის თავმჯდომარის ამხანაგი **ე. თაყაიშვილი.**

საქართველოს რესპუბლიკის მთავრობის თავმჯდომარე **ნ. ჟორდანია.**

---

29. კ ა ნ ო ნ ი

საპყრობილეთა შესანახად გაწეული ხარჯის დასაფარავად 1.310,709 მან. 89 კაპ. გადადებისა.

1. გადაიდოს იუსტიციის მინისტრის განკარგულებაში საპყრობილეთა 1918 წლის ხარჯის დასაფარავად ერთი მილიონი სამას ათი ათას შვიდას ცხრა მანეთი და 89 კაპ. (1.310,709 მან. 89 კაპ.).

2. აღნიშნული თანხა განაწილებულ იქნეს შემდეგნაირად: ა) ტფილისის გუბერნიის ხარჯებისათვის ცხრაას თერთმეტი ათას ხუთას სამოცდარვა მან. და 89 კაპ. (911.568 მან. 89 კაპ.), ბ) ქუთაისის გუბერნიის საპყრობილეთა ხარჯებისათვის სამას სამოცდათორმეტი ათას ას ორმოცდაერთი მანეთი (372.141 მ.) და გ) სოხუმის ოლქის საპყრობილეთა ხარჯებისათვის ოცდაშვიდი ათასი მან. (27.000 მან.).

3. ამ ავანსის აღსადგენად იუსტიციის მინისტრს დაევალოს პარლამენტისათვის შესაფერისი კანონპროექტის წარმოდგენა.

1919 წ. იანვრის 31.

ადგანს ხელს აწერენ:

საქართველოს პარლამენტის თავმჯდომარის ამხანაგი **ე. თაყაიშვილი.**

საქართველოს რესპუბლიკის მთავრობის თავმჯდომარე **ნ. ჟორდანია.**

შტატი

საპყრობილეთა ტფილისის ინსპექციის მოსამსახურეთა.

თანამდებობანი	მოსამსახურეთა რიცხვი	თვიური ძირითადი ჯამაგირი და დამატებითი ჯ. მ.		რამდენი უნდა დაწერილ ნიწილის თითოს თვეში		რამდენი ემატება თვეში თითოს		რამდენი ემატება წლის ბოლოამდე ყოველ ერთ-ულ.	
საპყრობილეთა ინსპექტორი .	1	700	—	900	—	200	—	400	—
მისი უფროსი თანაშემწე . .	1	510	—	800	—	290	—	580	—
მისი უმცროსი თანაშემწე .	1	477	—	700	—	223	—	446	—
კანცელარიის მდივანი . . .	1	371	34	600	—	228	66	457	32
საქმისმწარმოებელი	2	371	34	600	—	228	66	914	64
მანქანით გადამწერი	2	200	—	400	—	200	—	800	—
რეგისტრატორი	1	200	—	400	—	200	—	400	—
კურიერი.	2	165	—	300	—	135	—	540	—
ჯ ა მ ი. . . .	—	—	—	—	—	—	—	4537	96

1919 წ. იანვრის 31.

დედანს ხელს აწერენ:

საქართველოს პარლამენტის თავმჯდომარის ამხანაგი **ე. თაყაიშვილი.**

საქართველოს რესპუბლიკის მთავრობის თავმჯდომარე **ნ. ჟორდანია.**

---

30. კ ა ნ ო ნ ი

ტფილისის სასამართლო პალატასთან უდიდეს საქმეთა გამომძიებლის თანამდებობის დაარსებისა.

1. დაარსდეს 1918 წლის სექტემბრის 10-დან ტფილისის სასამართლო პალატასთან თანამდებობა უდიდეს საქმეთა გამომძიებლისა.

2. დამტკიცდეს ამ კანონთან დართული შტატი უდიდეს საქმეთა გამომძიებლისა და მისი კანცელარიისა.

3. გაეხსნას იუსტიციის მინისტრს მეორე მუხლში აღნიშნული შტატის შესანახად 1918 წლის სექტემბრის 10-დან 1919 წლის იანვრის 1-დე ხუთი ათას ექვსას სამოცდაშვიდი (5667) მან. კრედიტი.

1919 წ. იანვრის 31.

დედანს ხელს აწერენ:

საქართველოს პარლამენტის თავმჯდომარის ამხანაგი **ე. თაყაიშვილი.**

საქართველოს რესპუბლიკის მთავრობის თავმჯდომარე **ნ. ჟორდანია.**

შ ტ ა ტ ი

ტფილისის სასამართლო პალატასთან დაარსებულ უდიდეს საქმეთა გამომძიებლის და მისი კანცელარიისა.

№№ რიგზე	თ ა ნ ა მ დ ე ბ ო ბ ა	რიცხვი თანამდებობის პირთა.	თვიური ჯამაგირი თვეთეულად	წლიური ჯამაგირი თვეთეულად
1	უდიდეს საქმეთა გამომძიებელი	1	700	8400
2	საქმისმწარმოებელი	1	450	5400
3	შიკრიკი.	1	250	3000
4	საკანცელარიო ხარჯისათვის	—	83—33 1/3	1000
5	საგზაო ხარჯისათვის	—	200	2400
	ჯ ა მ ი	3	1683—33 1/3	20200

1919 წ. იანვრის 31.

დედანს ხელს აწერენ:

საქართველოს პარლამენტის თავმჯდომარის ამხანაგი **ე. თაყაიშვილი.**

საქართველოს რესპუბლიკის მთავრობის თავმჯდომარე **ნ. ჟორდანია.**

---

31. კ ა ნ ო ნ ი

საბიუჯეტო წლისა, ხარჯთ-აღრიცხვის შედგენისა და შეღავათიან ვადების გაუქმებისა.

1. საბიუჯეტო და საფინანსო წლის დასაწყისად მიღებულ იქნეს პირველი ივნისი და მის დასასრულად შემდეგი წლის ოცდათერთმეტი მაისი. სახელმწიფოს ბიუჯეტი შესდგება თორმეტი თვით.

2. გაუქმდეს შეღავათიანი ვადები, აღნიშნული ხარჯთ-აღრიცხვის საერთო წესების 36, 37 და 38 მუხლში და სახაზინო პალატის ინსტრუქციათა 368 და 369 პარაგრაფებში.

3. დაევალოს სამინისტროებს საბიუჯეტო 1919—20 წლის ხარჯთ-

ალრიცხვის პროექტები წარმოუდგინოს ფინანსთა სამინისტროს 1919 წლის თებერვლის 15-მდე.

4. ფინანსთა მინისტრი ვალდებულია წარუდგინოს საკანონმდებლო ორგანოს 1919—20 წლის საბიუჯეტო პროექტი აპრილის პირველისათვის.

1919 წ. იანვრის 31.

დედანს ხელს აწერენ:

საქართველოს პარლამენტის თავმჯდომარის ამხანაგი **ე. თაყაიშვილი.**

საქართველოს რესპუბლიკის მთავრობის თავმჯდომარე **ნ. ჟორდანია.**

---

32. კ ა ნ ო ნ ი

მთავრობისთვის საგასავლო თვიური კრედიტების გახსნისა.

ნება მიეცეს მთავრობას 1919 წ. მაისის პირველამდე გასავლის კრედიტები გაუხსნას უწყებებს ამ კანონთან დართულ თვიურ ხარჯთა ნუსხის მიხედვით—ორმოცდარვა მილიონი ხუთასი ათასი (48.500,000) მანეთის ფარგლებში, მხოლოდ იმ ხარჯის შესახებ, რომელიც არ არის დამყარებული 1917—1918 წლების საბიუჯეტო კანონზე, უწყებათა მიერ უნდა წარმოდგენილ იქნეს სათანადო კანონპროექტები.

1919 წ. იანვრის 31.

დედანს ხელს აწერენ:

საქართველოს პარლამენტის თავმჯდომარის ამხანაგი **ე. თაყაიშვილი.**

საქართველოს რესპუბლიკის მთავრობის თავმჯდომარე **ნ. ჟორდანია.**

დ რ ო ე ბ ი თ ი

გასავლის კრედიტების ნუსხა, რომელიც გადადებულ უნდა იქნეს რესპუბლიკის სახელმწიფო დაწესებულებათა განკარგულებაში თვიურად 1919 წლის 1 იანვრიდან.

№ № რიგზე	დაწესებულებათა სახელწოდება	გადადებულ უნდა იქნეს 1919 წლ. ყოველ თვისათვის
1	საქართველოს პარლამენტი	174,045
2	საქართველოს მთავრობა	77,415
3	შინაგან საქმეთა სამინისტრო	4.920,762

4	ფინანსთა სამინისტრო	729,101
5	იუსტიციის სამინისტრო	1.522,143
6	საგარეო საქმეთა სამინისტრო	80,482
7	განათლების სამინისტრო	2.306,417
8	გზათა სამინისტრო	9.747,835
8	ვაჭრობა-მრეწველ. სამინისტრო	307,720
10	მიწათმოქმედების სამინისტრო	741,637
11	შრომის სამინისტრო	25,733
12	სამხედრო სამინისტრო და სახალხო გვარდია . .	27.676,285
13	სახელმწიფო კონტროლი.	190,425
	ჯამი . . .	48.500,000

1919 წ. იანვრის 31.

დედანს ხელს აწერენ:

საქართველოს პარლამენტის თავმჯდომარის ამხანაგი **ე. თაყაიშვილი.**

საქართველოს რესპუბლიკის მთავრობის თავმჯდომარე **ნ. ჟორდანია.**

33. კანონი

რკინის გზების მუშების და მოსამსახურეების ძირითად ჯამაგირების გადიდებისა.

1. საქართველოს რკინის გზების მუშების და მოსამსახურეების ჯამაგირები შეიცვალოს შემდეგნაირად:

ა) ძირითად ჯამაგირებს 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9 და 10 კატეგორიებისას მიემატოს სამოცდათხუთმეტი პროცენტი (75%);

ბ) ძირითად ჯამაგირებს 11 და 12 კატეგორიებისას მიემატოს სამოცდაათი პროცენტი (70%) და

გ) ძირითად ჯამაგირებს 13 და 14 კატეგორიებისას მიემატოს სამოცდახუთი პროცენტი (65%).

2. ამ კანონის პირველ მუხლში აღნიშნულ საჭიროებისათვის გადადებულ იქნეს სახელმწიფოს ხაზინიდან 1919 წლის 1-ლ იანვრიდან ყოველ თვიურად ერთი მილიონი ექვსას სამოცდაექვსი ათას ექვსას ორმოცდაექვსი მანეთი და 25 კაპ. (1.666,646 მან. 25 კ.).

1919 წ. იანვრის 31.

დედანს ხელს აწერენ:

საქართველოს პარლამენტის თავმჯდომარის ამხანაგი **ე. თაყაიშვილი.**

საქართველოს რესპუბლიკის მთავრობის თავმჯდომარე **ნ. ჟორდანია.**

34. კანონი

რესპუბლიკის რკინის გზებზე და კახეთის რკინის გზაზე საბარგო და საქონლის ტარიფის გადიდებისა.

1. ბარგის (ბაგაჟის) ტარიფს კახეთის რკინის გზაზე მოემატოს ასი პროცენტი (100%) არსებულთან შედარებით.

5233
1919

2. სატვირთო ტარიფს კახეთის რკინის გზაზე მოემატოს სამასი პროცენტი (300%), ხოლო სახაზინო რკინის გზებზე ასი პროცენტი (100%) არსებულთან შედარებით და ძალაში დარჩეს სხვა-და-სხვა ტვირთის ჯგუფთა შორის წინანდელი დამოკიდებულობა.

შ ე ნ ი შ ვ ნ ა. მთავრობას ნება აქვს ყოველ კერძო შემთხვევაში შეამციროს საქონლის გადაზიდვის სატარიფო ნიხრი 1919 წ. 1 აპრილამდის.

3. დამატებით გადასახადს მოემატოს ორასი პროცენტი (200%) არსებულთან შედარებით, გარდა საწყობ ადგილების გადასახადებისა, რომელიც გადიდებულ იქნეს ოთხასი პროცენტით (400%) არსებულთან შედარებით.

4. გაუქმდეს ყველა შეღავათიანი ტარიფები როგორც სატვირთო, ისე სამგზავრო, მათ შორის სამხედრო და ლტოლვილთა გადასაზიდიც, და ძალაში დარჩეს მხოლოდ შეღავათიანი ტარიფი მოწაფეთათვის.

5. ეს კანონი ძალაში შედის დღიდან მიღებისა პარლამენტის მიერ.

1919 წ. იანვრის 31.

დედანს ხელს აწერენ:

საქართველოს პარლამენტის თავმჯდომარის ამხანაგი **ე. თაყაიშვილი.**

საქართველოს რესპუბლიკის მთავრობის თავმჯდომარე **ნ. ჟორდანია.**

---

35. კ ა ნ ო ნ ი

რესპუბლიკის დროებით საგანგებო სასამართლოს ქვემდებარეობის გაფართოებისა.

1918 წ. სექტემბრის 20-ის დებულება. რესპუბლიკის დროებით საგანგებო სასამართლოსი შევსებულ იქნეს შემდეგით:

1. ნაფიც-მსაჯულთა სასამართლოს შემოღებამდე დანაშაულობანი თანამდებობის პირთა და მოხელეთა და მათი თანამონაწილე კერძო პირთა დაექვემდებაროს დროებით საგანგებო სასამართლოს.

2. ამ სასამართლოს ექვემდებარება ყველა პირველ მუხლში აღნიშნული დანაშაულობა, რომელიც ჩადენილია 1918 წ. მაისის 26 შემდეგ.

3. ეს კანონი ძალაში შედის დღიდან მიღებისა პარლამენტის მიერ.

1919 წ. იანვრის 31.

დედანს ხელს აწერენ:

საქართველოს პარლამენტის თავმჯდომარის ამხანაგი **ე. თაყაიშვილი.**

საქართველოს რესპუბლიკის მთავრობის თავმჯდომარე **ნ. ჟორდანია.**